

Sygn. akt II CSK 715/16

POSTANOWIENIE

Dnia 12 kwietnia 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Irena Gromska-Szuster

w sprawie z powództwa H. P. P.
przeciwko R. w W.
o uchylenie uchwały,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 12 kwietnia 2017 r.,
na skutek skargi kasacyjnej strony pozwanej
od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 24 marca 2016 r., sygn. akt I ACa (...),

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2) zasądza od strony pozwanej na rzecz powódki kwotę 240 zł (dwieście czterdzieści złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 24 marca 2016 r. Sąd Apelacyjny w (...) oddalił apelację strony pozwanej od wyroku Sądu pierwszej instancji uchylającego uchwałę podjętą 12 czerwca 2013 r. przez Walne Zgromadzenie Przedstawicieli Członków pozwanego R. w W. w sprawie pozbawienia członkostwa poprzez wykreślenie powódki H. P. P. z listy członków spółdzielni.

Sąd Apelacyjny uznał, że w świetle art. 42 § 3 Pr. spółdz., zaistniały podstawy do uchylenia powyższej uchwały, bowiem wykreślenie powódki ze Spółdzielni z powołaniem się na likwidację zakładu i niemożność trwałego

zatrudnienia w innym dziale lub zakładzie, naruszało postanowienie § 12 ust. 1 pkt 1 statutu pozwanej Spółdzielni i było krzywdzące dla powódki. Pozwana nie wykazała, że po likwidacji zakładu, w którym pracowała powódka, nie miała możliwości trwałego zatrudnienia jej w innym zakładzie, do czego zobowiązywał ją § 12 ust. 1 pkt 1 statutu. Sąd drugiej instancji podkreślił, że rola sądu rozpatrującego sprawę o uchylenie uchwały organu spółdzielni polega na zbadaniu, czy przyczyny, które zostały wskazane w uchwale o wykreśleniu istniały i czy wykreślenie członka spółdzielni z tych właśnie przyczyn nie naruszało przepisów prawa lub postanowień statutu. Nie oznacza to jednak, że ustaleniom i ocenie sądu nie podlegają także inne jeszcze okoliczności, mające znaczenie dla oceny stawianych uchwale zarzutów, w szczególności dla oceny zarzutu, że uchwała narusza postanowienia statutu i jest krzywdząca dla powódki.

W skardze kasacyjnej opartej na zarzucie naruszenia art. 42 § 3 Pr. spółdz., pozwana jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania wskazała przesłanki przedsądu przewidziane w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 4 k.p.c.

Zdaniem skarżącej w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne odnoszące się do zakresu kognicji sądu w sprawach, w których powództwo zostało wytoczone na podstawie art. 42 ust. 3 Pr. spółdz.

W ocenie pozwanej skarga kasacyjna jest także oczywiście uzasadniona, ponieważ wyroki sądów I i II instancji, uwzględniające w całości roszczenie powódki godzą w podstawowe założenia leżące u podstaw możliwości zaskarżania uchwał spółdzielni, gdyż sądy obu instancji znacznie przekroczyły zakres przysługującej im kognicji.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z utrwalonym stanowiskiem Sądu Najwyższego, skarżący, który jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powołał przesłankę przedsądu przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., powinien w pogłębionym wywodzie prawnym wykazać, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne. Wymaga to przedstawienia tego zagadnienia przez odpowiednie sformułowanie jako abstrakcyjnego pytania prawnego powstałego na tle określonego przepisu prawa, wskazania kontrowersji i rozbieżnych ocen

prawnych, jakie wywołuje oraz wykazania, że mają one tak poważny charakter, iż konieczne jest zajęcie stanowiska przez Sąd Najwyższy, niezbędnego nie tylko do prawidłowego rozstrzygnięcia sprawy, lecz istotnego także dla rozwoju judykatury (porównaj między innymi orzeczenia z dnia 10 maja 2001 r. II CZ 35/01, OSNC 5 2002/1/11, z dnia 7 czerwca 2005 r. V CSK 3/05 i z dnia 13 lipca 2007 r. III CSK 180/07, niepubl.). Chodzi zatem o wykazanie, że w sprawie występuje tak poważne i istotne oraz nowe zagadnienie prawne, że nie wystarczy jego rozstrzygnięcie przez sądy powszechne, które w swojej działalności orzeczniczej powołane są do rozwiązywania problemów prawnych, występujących niemal w każdej sprawie, lecz konieczne jest zajęcie stanowiska przez najwyższy organ sądowy.

Natomiast powołanie się na przesłankę przedsądu przewidzianą w art. 398⁹ §1 pkt 4 k.p.c. wymaga wykazania przez skarżącego, że w sprawie doszło do kwalifikowanego: oczywistego naruszenia prawa, widocznego od razu, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby głębszej analizy oraz że w wyniku takiego naruszenia prawa zapadł w drugiej instancji wyrok oczywiście wadliwy. Konieczne jest zatem wykazanie, że sąd drugiej instancji naruszył przepis jasny i jednoznaczny, którego wykładnia i stosowanie nie budzi żadnych wątpliwości (porównaj między innymi postanowienia Sądu najwyższego z 8 marca 2002 r., I PKN 34/01, OSNP 2004/6/100, z 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004/3/49 i z 11 stycznia 2008 r., I UK 285/07, nie publ.).

Już z samych powyższych definicji wynika, że skarżący nie może budować na gruncie określonego przepisu istotnego zagadnienia prawnego i jednocześnie twierdzić, że doszło do oczywistego naruszenia tego przepisu w zakresie, w jakim budzi on tak poważne wątpliwości, że stanowi podstawę do budowania na jego tle istotnego zagadnienia prawnego w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. Nie może być zatem skuteczne powołanie się przez pozwaną na istotne zagadnienie prawne dotyczące zakresu kognicji sądu rozstrzygającego sprawę o uchylenie uchwały na podstawie art. 42 § 3 Pr. spółdz. i jednocześnie twierdzenie, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, bowiem Sądy naruszyły zakres kognicji przysługującej im przy rozpoznawaniu sprawy na podstawie art. 42 § 3 Pr. spółdz.

Niezależnie od tego skarżąca niewątpliwie nie wykazała przesłanek przedsądu, na które się powołała. Nie sformułowała bowiem w odpowiedni sposób zagadnienia prawnego ani nie wykazała występujących na jego tle wątpliwości i rozbieżnych ocen prawnych, a przede wszystkim nie odniosła się merytorycznie do licznych orzeczeń Sądu Najwyższego dotyczących kwestii zakresu kognicji sądu przy rozpoznawaniu spraw na gruncie art. 42 § 3 Pr. spółdz. i nie wyjaśniła jakie jeszcze wątpliwości pozostają niewyjaśnione (porównaj między innymi wyroki Sądu Najwyższego z 29 stycznia 2002 r., IV CKN 590/00, z 5 września 2002 r., II CKN 916/00, z 21 maja 2004 r., V CK 443/03 i z 10 stycznia 2007 r., I CSK 335/06, nie publ.).

Nie wykazała także, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, we wskazanym wyżej rozumieniu, gdyż nie przedstawiła jakichkolwiek argumentów, które pozwoliłyby na przyjęcie, iż Sąd drugiej instancji w sposób oczywisty naruszył zakres swojej kognicji określony w powołanym wyżej orzecznictwie Sądu Najwyższego.

Biorąc wszystko to pod uwagę Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, nie znajdując też okoliczności, które w ramach przedsądu obowiązany jest brać pod uwagę z urzędu.

O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 w zw. z art. 108 § 1, art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c.